

„Edinost“

Enkrat na dan, razen nedelj in
raznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto	24 kron
za pol leta	12 „
za četrt leta	6 „
za en mesec	2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravlja se osira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 avc); zvez Trsta pa po 8 stotink (4 avc).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

Se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, ovrtnice in javne zahvale domači oglaš itd. se računajo po pogodbe

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Slovani v Trstu in okolici!

Dne 30. junija 1901. ob 10. uri predpoludne se ima vršiti v prostorih »Slovanske čitalnice« v Trstu, ulica S. Francesco št. 2., ustanovni občni zbor društva »Narodni dom v Trstu«, na katerem se bodo volili: predsednik, upravni odbor in pregledovalni odsek tega društva.

S tem se je vprašanje o »Narodnem domu« v Trstu za znaten korak približalo svoji rešitvi. Na Vas je, rodoljubi in rodoljubke, da to rešitev pospešite s tem, da že pred občnim zborom mnogoštevilno pristopite našemu društvu.

Vam, ki živite sredi naše borbe z mogočnimi nasprotniki, Vam, ki ste sami vodje in vojniki v tej vojni, ne treba še le dokazovati, da je »Narodni dom« v Trstu življenjskega pomena za tržaško Slovanstvo.

Koliko časa že si želimo vsi lastnega ognjišča tu na lepi naši zemlji: strehe, pod katero bi osredotočili vse naše društveno življenje; prostorov, ki bi nam bili netišče krepke narodne samozvesti, vir svežega domoljubja!

Šamo dejstvo, da na rodni zemlji za drag denar ne moremo dobiti mesta, kjer bi delovali, ne morda v politične demonstracije, marveč na polju prosvete, ker nam nasprotniki ne odstopajo niti za en dan svojih gledališč, svojih dvoran, — govori dovolj jasno, da si moramo pomagati sami, ako hočemo, da bomo napredovali in ne nazadovali.

Tržaško Slovanstvo je baš zadnji čas o mnogih prilikah pokazalo rojakom in svetu, da je tu, da živi in da hoče živeti. Svet je ostrmel, ko je videl Vašo žilavost, Vaš pogum, Vašo požrtvovalnost v boju za svete narodne pravice. Svet spremlja Vaše stremenje za blagoslovom in dobrimi željami, ko je spoznal, da se nočete odreči svoji eksistenci.

Sedaj velja, da velikim zmagam zadnje dobe postavite viden znak, stalen spomenik, in ta spomenik bodi »Narodni dom v Trstu!«

Ne treba Vam na široko razlagati namena našega društva. Isto naj, kakor veste, združuje in vsestranski povspenjuje slovanska društva v Trstu in okolici. V to svrhu naj zida, kupuje in vzdržuje primerna poslopja, kjer se pod kolikor mogoče ugodnimi pogoji nastanijo slovanska društva; v slučaju potrebe naj istim najema stanovanja, naj jih podpira s posojili, naj za udobnost udov in prijateljev slovanskih društev ustanovlja gostilne, kavarne in prenočišča.

Glavni cilj našemu društvu pa je za sedaj ustanovitev »Narodnega doma« v mestu samem. Slavna »Tržaška posojilnica in hranilnica« je nakupila v to svrhu že krasen prostor v sredini mesta, a za gradnjo primerne poslopja, ki bo delalo čast tržaškemu Slovanstvu, še treba mnogo, mnogo gmotnih sredstev. A do uresničenja naših želja ni daleč, ako bodete z obilnimi darovi povspenjevali naše napore, ako bodete mnogoštevilno pristopali društvu »Narodni dom v Trstu«.

Začnimo torej zlagati prispevke! Zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača!

Pravila našega društva, odobrena z odlokom ces. kr. namestništva v Trstu od dne 30. oktobra 1900 št. 2812/Pr., so v tem oziru tako razsežna, da vsakomur dovoljujejo sodelovanje na zidanju »Narodnega doma« v Trstu.

Premožnejši rodoljubi naj postanejo ustanovniki z enkratnim darom najmanj 200 K. Kdor hoče, da se mu denar obrežuje in amortizira, naj pristopi društvu kakor deležnik. Delež znaša 200 K — ter se ga lahko plačuje v štirih poluletnih obrokih. Društvenikom pa je dano na slobodo, da plačujejo letne doneske po 24, 12 ali 6 K, kakor kdo premore. A tudi radodarni doneski, i najmanjši, bodo društvu vedno dobro došli. Nihče se torej ne more izgovarjati, da mu je bilo nemogoče, pomagati na zidanju tega važnega narodnega spomenika.

A ne le spomenik naših vročih bojov in lepih dosedanjih uspehov bodi naš »Narodni dom« v Trstu, ampak, kakor že omenjeno, tudi branik naš in porok boljše bodočnosti in končne zmage naše pravične stvari!

Po našem Trstu skilita dva mogočna tekmeča: eden ga hoče »rešiti«, drugi pa porabiti za zadnji stebel velikega »mostu« do Adrije. Naš »Narodni dom« bodi prvemu — memento, čegava last je ta lepa zemlja: po zgodovini, po božjem in človeškem pravu! Proti drugemu pa bodi nepremagljiva trdnjava, iz katere nas mora prej pregnati, nego začne postavljati temelj svojemu »mostu«.

Preko dve sto kilometrov bi se imel razpenjati ta veliki »most« nad čisto slovensko zemljo. Nekaj trdnjav smo na tej črti že zgradili nasproti obolenju tujcu. Za Mariborom, Celjem in Ljubljano bodi Trst zadnji železni obroč v mogočni verigi slovenske ljubezni, katere ne raztrgajo vse posvetne moči, a »Narodni dom« v Trstu bodi najkrepkejša utrdba slovanske Adrije v strah dvojnemu sovražniku!

Slovenci, Slovani! Resni so časi, mislimo na svoje utrjevanje! Vsakdo položi na žrtvenik domovine, po svojih močeh, če še tako skromen dar, da se bo kmalu dvigal proti nebu ponosni »Narodni dom« v Trstu!

V TRSTU, junija meseca 1901.

Osnovni odbor društva »Narodni dom v Trstu«:

Prof. Matko Mandić, predsednik. Dr. Edvard Slavik, tajnik. Dr. Gustav Gregorin, blagajnik. Dr. Josip Abram, dr. Otokar Rybár, Ante Bogdanović, odborniki.

Opomba: Ustanovnino, deleže, letne doneske in darove sprejema začasni blagajnik dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu, ulica Molino piccolo 3, II. nadst.

Cilji pangermanizma.

(Dalje.)

Četrty ekonomski teritorij: francoski, je tako velik, bogat in še neizrabljen, da bo dajal dela in jela še mnogim francoskim pokolenjem. S petim teritorijem, nemškim, pa, kakor smo že videli, ni tako. Nemčija je vsekako preozka za izredno močno nemško produkcijo; ona živi samo od svojega izvoza in bo težko izhajala, kadar jej tudi Velika Britanija zapre docela svoje meje, kakor jej je zaprla severna Amerika. Že sedaj izhaja Nemčija zelo težko. Posledice slabega gospodarskega stanja se že kažejo: za kitajsko ekspedicijo si je morala posojiti 80 milijonov mark nabaviti na ameriškem trgu.

Francija ima sedaj dela dovolj v svoji deželi; Rusija se bavi s sibirsko in mandžursko železnico. To je torej pripraven trenotek, da ameriški, angleški in nemški imperijalizem izvede svoje nakane glede svetovnega gospodarstva. Severna Amerika se pač zadovolji z južno; ostaneta torej še dva tekmeča: Anglija in Nemčija. Ekonomske koristi teh dveh narodov so si tako nasprotne, da stojimo pred alternativno: ali se bodo Angleži in Nemci borili do skrajnosti za svetovno gospodarsko nadvladje, ali pa se poravnajo na račun tretjih. Ti tretji so Francija z naselbinami in male države in narodi srednje in jugovostočne Evrope.

Najprej si mora Nemčija zagotoviti »most« na evropski vstop in do srednje Azije, ki je ob enem direktni pot v Indijo in Kitaj. Ta most imata biti Avstrija in Balkan. Zato naj bi vstopila Avstrija v carinarsko zvezo z Nemčijo, a Balkan naj bi postal odvisen od Avstrije! Da bo ta »operacija« lažja, treba pred vsem izločiti Galicijo, da Nemci dobijo v Avstriji večino. Na tej nameri delajo Velikonemci že od leta 1882., a vodilne misli na to politiko jim je podal znani velikonemški publicist Pavel de Lagarde, ki je v svojih »nemških spisih« (Deutsche Schriften, Göttingen, Dietrich, 1892, 3. izdaja) ustanovil ta-le načela: »Prusija nima za svojo dušo dovolj velikega telesa, dočim Avstrija za svoje jako veliko telo nima nikakšne duše... Nemčija ima preveč vladarjev, Avstrija preveč narodov... Avstrija potrebuje naših kolonistov, a Nemčija potrebuje Avstrijo za svoje koloniste. Avstrija potrebuje plene, ki bo cladalo, a tako plene morejo biti le Nemci — ker so Čehi in Madjari (in drugi tamošnji narodi) le breme za zgodovino.«

Taka Nemčija, v kateri bi se Avstrija izgubila, kakor se danes izgublja v njej Saksonska ali Virtemberška, bi neodoljivo privlekla na-se najprej Balkan, potem Malo Azijo, a nazadnje tudi daljni vzhod.

Podonavski in balkanski Slovani bili bi ceneni tvorniški delavci, in velikanska količina blaga bi lahko odhajala po Renu, Labi in Odri, predorih od Majna, Vltave in Odre do Donave v sredozemsko morje ter ne bi morala obkrožati vse Evrope. Mezopotamija s se svojo »deviško« zemljo dajala bi delavcem dovolj hrane, a vsa Turška in daljni vzhod bi bila potrošnjača (konsumenta) nemškega blaga.

Pa kaj pravimo »bi bila«, ko se vse to godi že sedaj v veliki meri, ko je Avstro-Ogrska z Balkanom in Trsko že sedaj prava domena nemškega vpliva!

Svoj vpliv si Nemčija zagotavlja z brezprimernim oborožanjem in nenavadno agilno diplomacijo.

Chéradame govori o nemškem oborožanju temeljito ter se bavi stvarno z vojnimi pripravami na Nemškem, ki dokazujejo, da Nemčija dela samo na to, da bo vsaki hip pripravljena za intervencijo v Avstriji, in to

tako hitro, odločilno in premagajoče, da ne bo več mogoče popraviti dejanskega stanja... Nemčija pa hoče biti pripravljena tudi za ofenzivo na morju. To misel je jasno izrekel Viljem II. že v aprilu 1891, ko je dejal: Bolje je napasti, nego se braniti; zato pa mora nemška mornarica z vso silo napasti in sovražnika uničiti že v prvi bitki. Sistem leta 1870, ki je silil mornarico, da se samo brani, se je že preživel...

Viljem II. pa tudi dela tako, kakor govori. V tem ga podpirajo nešteta društva za mornarico (Flottenvereine), katerim je na čelu »vsenemška zveza« (»Alldeutscher Verband«), ki je imela v septembru 1894 l. 5000 udov in 27 podružnic, a aprila 1900 že 21.361 udov in 185 podružnic. Še v večem razmerju se je v tem času ojačala nemška mornarica. — Enako neumorno se dela tudi glede vojaštva na kopnem. Leta 1899. je bilo umirovljenih nad 800 častnikov ter zamenjenih z mlajšimi krepkejšimi močmi. Istodobno so začeli utrjevati francosko mejo tako hitro, da niso ni čakali, da se izvrši eksproprijacija zemljišč in tako oprežno, da niso rabili ne italijanskih, ne aljaško-lorenških delavcev.

Istotako hitro, kakor se Nemčija zapira proti Franciji in Rusiji, odpira svoja vrata proti Avstriji. Tukaj gradi, namesto trdnjav, tunele in železnice. Iz Bavarske vodijo na Češko tri železnice, iz Saksonske in pruske Šleske 24, skupaj 27, od katerih bi že 6 zadoščalo za najhitrejšo in najpopolnejšo vojno operacijo.

Že Napoleon je rekel: »Kdor osvoji Češko, osvoji tudi Moravsko«; lahko bi dodal še — in Dunaj. A na te besede so morda pozabili na Dunaju. Avstrija ne dela na Češkem nikakih trdnjav, da-si je Češka že po naravi taka, da bi se dala s primerno vojaško tehniko lahko spremeniti v nepremagljiv branik. (Pride še.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 14. junija 1901.

Italijanski poslanci in deželni zbor istrski. Italijanski poslanci iz Istre se snidejo v nedeljek v našem mestu. Sklepali bodo, kako stališče jim je zavzeti nasproti sklicanju deželnega zbora v Koper. — To bi moglo postati interesantno, ako bi ne vedeli, kako pri rokah jim je opozicija proti vladi v besedah in kako daleč od njih je opozicija v dejanju!! Tako pa le nikar pričakovati Bog ve kakih sklepov! Po razglasenju, da se hočejo sestati na posvetovanje, da določijo stališče, na katero se jim je postaviti nasproti vladi radi sklicanja deželnega zbora v Koper — radi te velike črte čez laške račune in načrte za predstoječi »jubilej« —, bi mogel kdo priti na sicer jako naravno misel, da ni izključen kakov radikalen korak. Tak radikalen korak bi bil na primer ako bi sklenili, da ne pojdejo v Koper. To bi bilo interesantno. Mi sicer nismo poučeni, da-li so naši hrvatski in slovenski poslanci — ozirom na dejstvo, da se deželni zbor ni sklical v Poreč ostali pri svojem sklepu, ali so kako drugače ukrenili. Jako verjetno pa je, da ne pojdejo v zbornico. To bi bilo res interesantno in najprimernejši jubilej. Pred 40 leti so imenovali ta deželni zbor »dieta di nessuno«, ker niso hoteli — tedaj so namreč še sledili avtonomistiškemu programu — nikogar izvoliti v državni zbor. Če bi pa sedaj v isti deželni zbor sam ne prišli ni Italijani ni Slovani, to bi bil še le pravi deželni zbor »od nikogar« — najlepši jubilej.

No, kakor rečeno, nam se zdi ta eventualnost izključena. Ti gospodje govore pač radi o skrajni opoziciji, a da bi hoteli tudi

tirati tako opozicijo: to se jim zdi — saj oni vejo najbolje: »kaku je«! — nevarno. Morda se motimo, ali sodimo, da gospodje pojdejo lepo v Koper, da izkoristijo tam v polni meri lepi dar — imunitete za znane demonstracije! Krika bo seveda proti vladi, potokov krokočilovih solz — in tistega hinavskega in narejenega zgražanja, o katerem vedo da jim ne provzroči črne pike v knjigi primorskega zistema. Toliko že smejo rizikirati, ker vedo po dosedanjih skušnjah, da jim — ne škoduje.

Cesar v Pragi. Vse časopisje se bavi z vsprejemom, ki ga je narod češki pridelil svojemu vladarju. Češki listi objavljajo navdušene, vznešene članke. »Politik« pravi, da je bil to sprejeto triumfatorja, ki si je vnovič osvojil jeden cel narod: brez meča, brez žrtev. Velicina trenutka da odseva osobito v nagovoru župana praškega in odgovoru cesarjevemu. Sosebno povdarja praški list dejstvo, da je praški župan v obeh jezikih ogovoril cesarja. Na tem dokazu koncilijance in obzirnosti do nemške manjšine izreka tudi »Reichswehr« posebno pohvalo praškemu županu. To da je bilo modro tudi s češkega stališča. S tem, da je govoril v obeh jezikih, je najbolje zasvedočil, da je Praga glavno mesto vsega kraljestva in da je torej le to nerazdeljivo. To čuti tudi čifutska »Neue Freie Presse«, ki celó v teh trenutkih ne more drugače, nego da se drgne ob praškega župana. Priznava sicer, da je vsprejem v Pragi znak velikega političkega napredka in vsiklik: »Od proglašenja preke sodbe do skupnega poklanjanja, do tega radovanja, kakov preobrat!« Ali županu praškemu ne more odpustiti baš tega, kar drugi najbolj hvalijo na njem. Bog naj jih tume. Poprej so kričali, da župan praški mora tudi nemški ogovoriti cesarja, ker Praga je glavno mesto dežele, v kateri bivajo tudi Nemci! Sedaj pa, ko je koncilijantni župan ustregel tej zahtevi Nemcev, sedaj hrčči ista »Neue Freie Presse«, češ: kdo je dal županu pravico, da je govoril tudi v imenu Nemcev?! Celó tako nesramen je židovski list, da podtika cesarjevemu odgovoru namen: u k o r a n a a d r e s o ž u p a n a. Kdo naj še veruje v resno voljo teh ljudi za pošteno spravo, ako celó ob vzvišenem dogodku, kateremu je namen pomirjenja duhov očiten, igrajo nevredno komedijo?!

Tržaške vesti.

Vesti o »Narodnem domu« v Trstu. Sme-li nežni spol pomagati na zidanju »Narodnega doma«? — Na to ljubeznivo vprašanje, ki ga je stavila iskrena rodoljubka v uradu »Narodnega doma«, odgovarjamo, da društvo »Narodni dom v Trstu« ni političsko društvo, da torej, in to s posebnim veseljem, tudi zastopnice našega dičnega ženstva vsprejema kakor društvenice, pa ne le posamičnih zastopnic, ampak najrajši bi kar vse tržaško slovensko ženstvo vsprejelo v svoje okrilje. Vsaka Slovanka postane lahko ustanovnica, deležnica ali društvenica, a tudi vsaki najmanjši dar iz nežnih rok sprejemlje hvaležno začasni blagajnik: dr. Gustav Gregorin, ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. v Trstu.

Na tem polju vlada torej popolna ravnopravnost obeh spolov ter le želimo, da bi se vrle rodoljubke v obili meri posluževale te ravnopravnosti.

O tej priliki opozarjamo, da vse informacije glede »Narodnega doma« daja uradnik istega, vsaki delavnik od 5—7. ure pop. in ob praznikih od 8—10. ure predp. v prostorih »Delalskega podpornega društva«, ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst.

Procesija za »Sveto leto«. Prejeli smo: V nedeljo zvečer ob 6. uri bo izredna procesija za pridobitev odpustkov svetega leta. Kakor ob vsaki priliki, tako skušajo znani italijanski duhovniki spletkariti tudi sedaj. Našo slovensko Marijino družbo bi kar hoteli utakniti v svoje italijanske vrste. Mnoge so bile nadlegovane in so pošteno odgovorile dotičnim italijanskim agitatoricam.

Tržaški katoliški Slovenci so tudi odločili, udeležiti se te znamenite procesije. Slovenska Marijina družba in bratovščina sv. Cirila in Metodija se zbereta v nedeljo v župni cerkvi pri sv. Jakobu okoli 5. ure popoldne. Tam se družijo v svoje vrste in pojdejo za župnim križem na procesijo. Pozvedeli smo, da bo ta procesija taka, kakor na križni teden, in da pojdejo bratovščine na procesijo brez svojih zastav samo za župnim križem.

Povsod hočemo biti zraven, tudi odpustkov hočemo biti de-

ležni v svojih slovenskih družbah. Vselej bomo nad nami duhin blagoslov sv. Cirila in Metodija!

Polom demokratične stranke. Tudi današnja številka židovskega glasila z lesnega trga deklamira nagrobni govor nad grobom umrle demokratične stranke. Ta stvar zanima nas le v toliko, v kolikor se tiče naše okolice in sosebno prvega okraja, katerega zastopa v mestnem svetu člen in glavni oproda voditelja iste demokratične stranke, dr. Spadonija: svetovalec Banelli. Zato ne bi bilo ravno nevredno, ako si slovenski volilec Banellija zapomni, kako sodijo Italijani sami o tisti demokratični stranki, kateri pripada slavní škedenjski koncilijer. Glasilo »Progressive« stranke piše v današnji številki: »Kakšno demokratično akcijo je demokratična stranka razvijala v poldrugem letu svojega obstanka? Kakšne demokratične institucije je ustanovila? Katere demokratične principe je propagirala? Mi nismo videli ničesar! ... dežela ni vsprejela nobenega sadu kakga tekovanja.« Progressovski glasilo dokazuje potem, da je nova stranka navstala zgolj iz osebnih ambicij ter da ni prinesla nikakih novih načel in nikakega novega življenja, kakor se je široko ustila pred zadnjimi splošnimi volitvami. To naj si zapomni tisti zaslepljeni volilec prvega okraja, ki so se navduševali za Banellija, meneči, da po njegovi izvolitvi zavlada pravi raj v prvem volilnem okraju. Še jeden važen moment je, katerega naj premišlujejo Banellijevi volilec. Dopolnilne volitve, ki so se predčerašnjim vršile v četrtem volilnem razredu, imajo tudi zvezo s prvim okoličanskim volilnim okrajem. Znano je, da je bil Banelli voljen zadnjič na dveh krajih: v Škedenju in v četrtem mestnem razredu. Sedaj se je torej vršila v tem razredu dopolnilna volitev tudi za tisti mandat, katerega je Banelli odložil. Banelli, ponavljamo, pripada demokratični stranki in ravno ta stranka je postavila namesto odstopivšega Banellija drugega svojega pristaša, kateri bi bil tudi gotovo izvoljen, ako ne bi bili tržaški Italijani spoznali, da Banellijeva stranka ni nič vredna. Zgodilo pa se je nasprotno. Tržaški Italijani so zgubili popolnoma vse zaupanje v Spadoni-Banellijevu stranko in so na predčerašnjih volitvah izvolili dva nasprotnika te stranke. Sedaj pa primerjajmo nekoliko te stvari! — Znano je, da je bil Banelli v prvem okoličanskem okraju izvoljen iz oportunističkih obzirov; njegovi agitatorji so trobili vedno: pokažimo, da smo prijatelji s tržaškimi Italijani, izvolimo Banellija! In izvolili so ga. Sedaj pa je najlepše to, da so izvolili ravno tistega moža, katerega tržaški Lahji ne marajo! Dokazali so torej svoje prijateljstvo do Trsta s tem, da so izvolili moža, kateremu je malone ves Trst nasproten. Kako daleč dovaja človeka zaslepljenost!

Ker ravno govorimo o volitvah v četrtem razredu, omenimo naj še enkrat, da izvoljena svetovalec nista bila oficijelna kandidata progressove stranke, temveč jih je predlagal poseben, samostojen volilni odbor za IV. razred. To je že res, da so bili členi tega odbora iz večine progressove in da je progressova stranka skoro gotovo dala inicijativo za sestavo istega. Ali resnica je vendar, da formalno ta odbor ni nastopil kakor oficijelni organ stranke. To pa velja le za dopolnilne volitve za IV. razred. Na dopolnilnih volitvah za III. in I. razred pa nastopi progressova stranka kakor taka. Toliko v pojasnilo onim, ki v tej stvari niso bili popolnoma na jasnem. Zabeležiti moramo tudi, da vsem tistim slovenskim volilem, ki so si potem reklamacij pridobili volilno pravico, to pot niso doposlali legitimacij. Gospoda na magistratu se gotovo boje, da bi se svet podrl, ako bi gospodovalna laška klika postala — pravična!

Blaženi oni! »Piccolo« se kar topi same blaženosti. Danes pripoveduje svojim čitateljem, da je v našo luko priplul italijanski parnik »Toro« iz italijanske Sardinije z italijanskimi ladiji — čistilnice blata in drugimi italijanskimi ladjami s pripravami in orodji za dela v naši luki. Ker je ista dela prevzel neki italijanski podjetnik, imata seveda italijanski parnik in italijanska ladija-čistilnica italijanski trikolori, in delali bodo, kar se umeje že samo ob sebi, tudi italijanski delavci iz italijanskega kraljestva! A to vse že ni zadosti: tej ekspediciji bodo sledile še druge tri take italijanske ekspedicije. Torej vse tako lepo italijansko! Kdo

vraga ne bi se veselil tega?! Samo nekaj ne bo italijanskega in sicer: plačevati bomo morali ves ta špas mi avstrijski državljan!

Cumar ali Kumar! Pišejo nam: Najnovejši mestni svetovalec, g. Cumar, se je svoječasno pisal za Kumarja, kakor njega očee, ki je bil doma iz tržaškega sv. Križa! Danes je ta mož »velika« glava v Trstu! Kumar zna svoj materini jezik slovenski in je ribič za — slo!

Meni, ki to pišem, ni bila sreča mila, da bi dospel tja gori v visočine, kamor je prilezel srečnejši »naš« Kumar. Šol imava oba enako — namreč nič (!!). Ali on ima prednost, ker je bil svoječasno tako imeniten, da je hodil spat pod »Rdeči most«, ker ni bilo okroglega v žepu! Tobaka je tudi rad prosil tu in tam, ako je našel prijatelja, ki je bil vsaj toliko premožen, da je imel za »fajfat«!

Še marsikaj in veliko interesantnejega bi mogel povedati. Ali za danes bodi dovolj. Saj je dobro, če ima človek kaj smodnika v rezervi. To pa posebno za slučaj, ako bi se gospod Cumar drznil nastopiti proti — svoji lastni narodnosti. Torej le pamet, pamet, dragi gospod svetovalec, da ne bo vojne. Ne vem, če se me še spominjate; no, vedite, da Vam tako svetuje Vaš nekdanji »Pepi«.

Pomanjkanje vode. Vodovod je danes na mnogih krajih mesta zopet odrekel in je malo nade, da iz pip priteče kaj vode. Po mestnih ulicah pa vendar prav pridno škropijo z vodo iz vodovoda, da-si imamo morje pred nosom. Pravijo, da morska voda škoduje novim brizgalnim strojem sistema »Koprophor«. Seveda je mestni gospodi več na tem, da se ne pokvarijo brizgalni stroji, nego da bi skrbeli za potrebe prebivalstva. Res uzorno mestno gospodarstvo! Sicer pa: vsako prebivalstvo ima tako upravo, kakoršnje si je — samo izvolilo.

Vode, vode! Pišejo nam: »Vode nam dajte!« Take grozne klice je čul zopet po višjih delih našega mesta. Svetovno trgovsko mesto Trst nima vode! Sinoči okoli 10. ure je ponehala teči voda po više ležečih ulicah, kakor: Madonnina, Boscetto, Rossetti itd. Najbolj obljubljeni kraji, seveda tudi najbolj siromašni so že prej bili brez vode. Pri sv. Jakobu že zdavna voda ne teče več in ljudje jo morajo dotičnim, ki jo dovažajo v sodih, plačevati po 8 st. škaf. Po zimi nismo imeli kaka dva meseca vode po hišah, ker so bile cevi popokale vsled hudega mraza; sedaj pa je ne bo, kakor kaže, vse poletje! Da je nimamo po en mesec na leto, tega smo že vajeni, ali da bi je ne bilo kar vsega polleta — to pa je že preveč. Ubogo ljudstvo, ki se muči noč in dan za vsakdanji kruh, pa nima in ne more imeti čaše sveže vode, po kakoršnji se vsakomur sline cedé, če je kedaj pil studenčnico; ampak se tiste brezokusne plovke in tople »Aurisine« nimamo in moramo plačevati zanjo drag denar. Pomislite malo, ljudje od sv. Jakoba morajo hoditi po vodo do Sv. Antona novega (trg. S. Giovanni)! Kako naj torej uboga delavčeva žena napravi, da bo prav? Ali naj gre pol ure daleč po vodo, tam potem čaka po eno ali celo dve uri, da pride na vrsto; ali pa naj ostane doma, varuje otroke in — ne skuha kosila za moža in družino.

Kaj pa bi bilo, recimo, v slučaju požara? Mesto, ki leži ob vodi, ob morju, bi pogorelo, ker, no, ker — nima vode! In kako ljubeznivo in očetovsko skrbje mestni očetje za nas posebno pri sv. Jakobu in tam okoli, nam kaže to, da so tam okoli dovolili polno smradljivih tovarn in so vrhu tega pa še napravili ono zloglasno peč, kjer kurijo mestne smeti in blato! To imamo dober zrak. Če pogledaš z višine na naš hrib, vidiš, da je vedno pod — kapo smradljivega dima. Zato je preskrbljeno — a za vodo pa — to pa mestne očete in slavní magistrat in fizikat — in še kak drugi — skrat nič ne briga.

Saj tam ne stanujejo gospodje, ne stanujejo bogatini. Poslanec V. kurije, zastopnik delavskih slojev, kje si?! Pri vršku hladnega piva je pač težko dobiti pojmo o žej, ki muči ubogega trpinca; tam se ne čuje glas ubogih otrok: mati, vode, vode, žejen sem — a vode ni moč dobiti! Vode, vode nam dajte! Saj jo plačujemo! Ne prosimo miloščine, zahtevamo le, kar nam pritiče! Torej: vode!

Ubogi ljudje! Pišejo nam: Tržaški mestni pometaji so sicer sami Lahji, a to nas ne moti, da ne bi videli v njih — ljudi! Svoječasno ste tudi v »Edinosti« omenili

»krasno« uniformo, katero jim je magistrat usilil — za drag denar! Z uniformo so ti »uradniki« magistratovi — kakor jih namreč imenujejo Tržačani — vdobili tudi navodilo, oziroma strog ukaz, kako se jim je oblačiti! Pred vsem so jim zabičali, da ne smejo na ulico, ako jim hlače niso spodvezane (kakor vojaki v blaženi deželi!) in ako nimajo popolne uniforme na sebi! Čevlje, ki stanejo 6 gld. 75 nvč. par (ki pa ne veljajo niti 5 gld.!), jim delajo v mestni ubožnici tako slabo, da so že danes — vsi boši! Ti ubogi ljudje so danes, po parmesecih, odkar so vdobili »uniformo«, že vsi razdrapani in le redek je oni, ki nosi še danes — podvezane hlače!

Ubogi ljudje!
Tajnostno težko ranjenje. Sinoči po 8. uri zvečer je prišel na zdravniško postajo neki mladenič in je povedal, da je nekdo v hiši št. 10 v ulici sv. Frančiška težko ranjen. Zdravnik, ki se je napotil tja, je našel na omejenem stanovanju Ivana Uglešiča, kateri je imel na roki dve težki rani. Ko so ga zdravnik in pozneje tja došla dva policijska funkcionarja izpraševali, kdo da mu je prizadel dotični rani, ni hotel ranjenec početkom ničesar povedati, pozneje pa je rekel, da si je rani prizadel po nesreči s škarjami, kar pa ni verjetno. Ulešič, ki je prišel domov s svojim bratranec, nekoliko vinjen, se je z istim prepiral in sumijo, da ga je bratranec ranil med tem, ko se je Uglešičeva soproga odstranila za nekaj časa.

Nesreča. Danes ob 11. uri in pol je v luščilnici riža pri sv. Savi na delu pri takim imenovanem »slitah« 31-letnemu delavcu Franu Dodiču iz Gradišča, Podnovimgradom, popolnoma zmečkalo prvi in drugi prst na levi roki. Ranjenec je podelil prvo pomoč tamkajšnji strojevodja Rem, potem so ga pa z vozom in v spremstvu odposlali na bližajo zdravniško postajo in Trst.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 15. junija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Corso št. 39, fotografski aparati in hišna oprava; v ulici del Pessa št. 2, hišna oprava; v ulici delle Poste št. 8, stroj in železna blagajna; Kjadin št. 109, hišna oprava; v ulici Economo št. 2, hišna oprava; v ulici Poste Nuove št. 4, stroj in pisarniški predmeti; v ulici Fontana št. 6a in v ulici Istituto 5a, hišna oprava; v ulici Sette Fontane št. 32, konji; v ulici Sanita 8, tirjavne.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 23.2, ob 2. uri popoldne 30.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 759.1. — Danes plima ob 7.39 predp. in ob 6.55 pop.; oseka ob 1.18 predpoludne in ob 1.14 popoldne.

Šentjakobski goslarji, sedaj še pod zaščitom »Bratovščine sv. Cirila in Metoda«, prirede dne 7. julija na šolskem vrtu družbe sv. Cirila in Metoda, s prijaznim sodelovanjem bratovščinega pevskega zbora, koncert, o katerem naznanimu pravčasno vse podrobneje.

Danes priobčujemo samo, da bo sčasoma naš šentjakobski orkester za tržaško slovenstvo velicega pomena in da že sedaj, ko je še v razvitju, zaslučuje posebne pozornosti.

R.
Izlet društva »Pravnik«. Kdor se želi udeležiti vsprejema društva »Pravnik«, naj pride v nedeljo ob 7. uri zjutraj v trgovinsko kavarno, odkoder odidemo skupno na Opčine.

Vesti iz ostale Primorske.

× Stavka v Podgori je končana. Na zborovanju minolega torka so štrajkoveci zahtevali, da se vsi delavci in delavke zopet vsprejmejo na delo ter da se proti dvema delodajema uvede disciplinarna preiskava. Ti zahtevi so delavci prijavili okrajnemu glavarstvu v Gorici, na kar je bila konferenca med odposlanci delavcev in ravnateljem papirnice. Le-ta je izjavil, naj delavci začno delati pod prejšnjimi pogoji in da vsprejme vse delavce na delo, a kar se dostaje dotičnih dveh delodajev, da bo, ako se uложи tožba proti njima ter bo ista dovolj opravičena, zahteval od osrednjega ravnateljstva, naj ju odstrani. Za sedaj bosta poklicana na red. Štrajkoveci so se s prvega branili vsprejeti te predloge, slednjič so se pa vendar udali in so šli včeraj zopet na delo.

× Radi kupovanja glasov o zadnji deželnozborski dopolnilni volitvi je bilo

v ponedeljek pred okrožnim sodiščem v Gorici obsojenih 12 furlanskih signorov v denarne globe. Nekega italijanskega podanika pa so vtaknili v luknjo za štiri mesece in ga potem, ko pride zopet na beli dan, spremijo uljudno preko meje. Tudi to je spremljevalni simptom naše zveze z blaženo Italijo, da ti drzni regnicoli zlorabljajo avstrijsko gostoljubnost s tem, da se nesramno utikajo tudi v naše notranje političke stvari.

× **Ustanovitvev »Narodne zveze«.** (Zvršetek.) Ako bi bile v Istri drugačne razmere, dobivali bi podporo od drugod: od države in dežele. A deželni kulturni svet nam ne da nič, ampak podpira samo italijanske občine. Zahtevati moramo, da se deželni kulturni svet razdeli na dva dela! Istotako deželni šolski svet. Kar je bilo dobro za Češko, zakaj bi ne bilo za Istro? Ako se to ne zgodi, bomo morali še dolgo pošiljati v svet tožbe, da je v Istri 17.000 šolski dolžnosti podvrženih otrok brez šolskega pouka. Dokler so naši nasprotniki videli, da smo samo peli in kričali: živio ob polnih čašah, so se nam smejali, a sedaj, ko smo se počeli gospodarski gibati, začeli so se nas oni bati. Treba torej, da vstrajamo na zapričetem potu. Samo pazimo, da vodstvo novega društva poverimo mozem, ki imajo voljo in sposobnosti za delo.

Izrekel se je od več strani tudi pomislek, da Dekani niso primeren kraj za sedež društva. Menim, da bi bilo pač najbolje, da se to vprašanje prepusti odboru, ki naj bi se danes izvolil.

Zanimivim in poučnim izvajanjem gospoda poslanca je sledila živahna pohvala.

Ker se ni nikdo oglašil za besedo na izvajanja g. Kompareta, dal je le ta besedo g. Munihu, da poroča o pravilih.

Gospod Munih, kakor referent, je izjavil pred vsem, da na temeljiti in zanimivi izvajanja gospoda predsednika nima v obče ničesar opaziti. Ako bi hotel poročati obširno, moral bi le ponavljati izvajanja gospoda predsednika. Na to je čital osnovna pravila. O točki 6, § 3. (prirejanje tečajev za analfabete) se je vnela živahna debata.

G. nadučitelj Kuret je menil: Ta točka naj odpade. Mi plačujemo državne davke in šolske doklade. Vlada in dežela sta dolžni po zakonu preskrbeti nam šole. Naša dolžnost torej ni, da bi skrbeli za to, kar je vlada storiti dolžna.

Poročevalec Munih: Točka naj ostane! Ako bo mogoče, bo društvo vršilo tudi ono točko svojega programa, ako ne bo mogoče, pa ne. Ako bomo čakali na vlado, bomo morali še dolgo čakati. Vlada bi bila dolžna storiti marsikaj, a ne stori. Ko bi vlada vršila svojo dolžnost, mi ne bi potrebovali ni družbe sv. Cirila in Metoda. A ravno zato, ker vlada ne skrbi za nas, skrbeti moramo sami! Tečaji za analfabete so namenjeni v prvi vrsti za odrasle ljudi, za odraslo mladino, katera ne bi bila deležna pouka, tudi če bi vlada naenkrat povsodi zasnovala potrebne šole. Teh šol bi bila deležna še le prihodnja generacija; mi pa moramo skrbeti tudi za sedanjo generacijo, ker sicer bomo morali čakati še najmanj 50 let.

G. Kuret: Društvo ne bo imelo sredstev. Ako ima dolžba ostati mrtvo dete, je bolje, da se ista ne vsprejme. Ako vsprejmemo to točko, poreče vlada: kaj nam treba delati šole in skrbeti za njihovo naobrazbo?! Saj imajo društva, katera skrbijo za to. Dosti je menda, da plačujemo davke, ne pa da bi še sami skrbili za svoje šole!

G. Avguštin Mahnič (tajnik društva »Zrinjski«): Točka naj ostane, ker je potrebna. Ko bi se hoteli sklicevati na zakon in vlado, ne bi imeli še marsičesa. Pomagati si moramo sami. Ko bi pri nas izvajali zakone v praksi, ne bi trebali ni družbe sv. Cirila in Metoda. Ako društvo ne bo imelo sredstev, ne bo je mogel siliti nihče, da izvaja ono točko.

G. župnik Defar: Ideja je lepa. A treba pomisliti, ali bo mogoče od teorije preiti tudi v prakso. Za to bi trebalo kapitala. Ali bo pa društvo pri svojih skromnih sredstvih zamoglo ono tudi vršiti?! Ako bi imela ostati točka mrtva črka, bolje je, da odpade.

Poročevalec Munih: Nekaj bi pomagalo društvo, nekaj udeleženci, nekaj drugi dobrotniki. Idejo je res težko izvesti v praksi, a ob dobri volji in vstrajnosti bi se morda dalo kaj doseči. Točka naj bi ostala torej.

G. župnik Defar: Naj se točka spremeni v toliko, da društvo sme prirejati tečaje za analfabete za kraje, kjer ni učitelja.

Predlog gospoda Defara je podpiral tajnik Bubnič. Istemu se je pridružil tudi poročevalec.

Na glasovanju je padel predlog gospoda Kureta, vsprejet pa je bil spreminjevalni predlog Defar-Bubnič.

O točki 7 § 3. se je vnela majhna debata. Vsprejet je bil spreminjevalni predlog Kuret-Kompare: da po možnosti pošilja učitelja petja onim zborom, ki nimajo svojega pevovodje.

O točki 8 § 3. se je zopet živahno debatiralo. (Društveni vrt, sadna drevesnica in vrtnarstvo.)

G. Kuret: To je stvar vlade. Vlada je dolžna skrbeti za to.

G. Munih: Vlada sama ne stori nič. Posamičnikov tudi ne bi podpirala. Podpirala bo le društva. Ako hočemo računati na pomoč vlade, pomagati si moramo pred vsem sami.

G. Andrijašič: Ta točka naj se vsprejme s pristavkom, da društvo snuje take vrtove s pomočjo države.

Vsprejet je bil predlog Andrijašič-a. Naslednji §§. pravil so bili vsprejeti po predloženih osnovi z malimi spremembami in brez večje debate.

Izvoljen je bil slednjič začasni odbor (Kompare, Šiškovič, Kuret, Munih), kateri ima nalog izposlovati potrjenje društvenih pravil.

Po dovršenem zborovanju so nekateri oddaljeni udeleženci odšli, mej temi tudi gg. poslanec Kompare, živahno pozdravljan od navzočega občinstva. Mi pa smo se razgovarjali ob polnih čašah in ob krasnih popevkih vrlega mešanega zbora društva »Zrinjski«. Le prehitro je prišla ura odhoda. Ob slovesu dvignil se je gospod Josip Kuret, predsednik pevskega društva »Slavec«, ter nam je, ob povdarjanju važnosti, ki jo ima naša ríemanjska trdnjava ob meji židovsko-iredentarskega Trsta, izročil uni-jatski pozdrav unijatskih Ríemanjcev.... Burni in urnobesni klici: Živeli Ríemanji! Živeli unijati! sledili so pozdravu vrlega »Slavec« predsednika.

In potem smo se ločili z nadejo v srcu, da zasejano seme obrodi obilo sadu.

Vesti iz Kranjske.

* **Ulične table v Ljubljani.** Včeraj so začeli — v izvršitev razsodbe upravnega sodišča — snemati samoslovesne table in začeli s pribijanjem dvojezičnih.

* **11-leten požigalec.** V Bizoviku in Dobrunjah pri Ljubljani je zadnje čase večkrat gorelo. Dolgo niso mogli zaslediti požigalec. Sedaj pa so ga prijeli v osebi 11-letnega fanta Frana Pintarja iz Dobrunj. Najlepše pa je to, da je bil mladi požigalec vsikdar prvi na mestu in je — klical na pomoč.

* **Južni kolodvor v Ljubljani** je neprimeren in pretesen na vse strani za veliki promet, ki se tam vrši. O tem se je mogel uveriti vsakdo, kdor je bil kedaj v Ljubljani. Župan Hribar, ki ima odprte oči za vse potrebe v vspešni razvoj mesta, je deloval tudi na to, da se odpravi ta nedostatek. Posrečilo se mu je. V torek se je po nalogu ministerstva za železnice vršila komisija v določene splošnega načrta za preuredbo kolodvora. Vsi stroški so proračunjeni na šest milijonov kron. Iz »Slov. Naroda« posnemamo, da bo ves novi kolodvor skoro tri kilometre dolg. Mesto ljubljansko mora biti pač hvaležno svojemu županu na njega neumorni skrbi in trudu za prosep mesta.

Vesti iz Štajerske.

— **Lepe reči iz Maribora.** Povedali smo že, da je župan Nagy odstopil. »Südsteirische Post« mu je splela dehteč venec v slovo z napisom, da nikdo ne potoči solze za njim. Z dobe njegovega županovanja so bili duhovniki izpostavljeni najhujim napadom, Slovenci, tretjina prebivalstva so bili potisnjeni v helote, po noči so se vršili napadi na narodni dom, in celo nedolžne slovenske plakate so redarji s sabljami trgali z zidov. Zato pa je Maribor dobil — Bismarckovo ulico in celo vrsto — nerešenih stvari.

Ali še druge lepe reči se kuhajo v Mariboru. Nekega inženirja, ki je prišel v Maribor ubog kakor cerkvena miš, a se je kar naenkrat sezidal lepo vilo so — zaprli....

Vesti iz Koroške.

Iz Velikovea poročajo »Miru«, da tam letina prav dobro kaže. Vse žito kaže lepo, pa tudi sena so mnogo nakosili. Sadja pa bo malo.

V Beljaku so dne 5. položili temeljni kamen novemu protestantskemu templu. Na polaganju je bilo navzočih nič manje nego 11 pastorej; no, večina Beljačanov so bili pametni in so se hladno vedli.

Nalezljive bolezni razsajajo sedaj po raznih krajih Koroške. Zlasti razsaja škrlatica. Tako poroča »Mir«.

Trgovina in promet.

Druga železniška zveza s Trstom.

Postaje bohinske železnice bodo sledeče:

Početek železnice bo postaja Trst-sv. Andrej. Tu bo tekla nekaj časa po tiru dr. žavne železnice in pojde na stran pod Lovcem, kjer bo tunel dolg 1120 m. Potem pojde preko Kolonje proti Piščancem, kjer bo 80 m dolg most in dva kratka tunela. Od Piščancev do Opčin pojde železnica k Trsteniku, kjer bo 1100 m. dolg tunel. Postaja bo Opčina. Od tod se obrne na progo južne železnice in se loči od nje pri klm. 37 1/2, kjer pojde samostalno proti Repentabru, Dolju na postajo Dutovlje. Prihodnja postaja bo Skopo. Iz Skopega pojde preko Koprive do postaje Štanjel. Druge postaje naprej bodo Rihenberg, Gorica na Blanečah, Plave, Kana, Avče. Od tu pojde do sv. Lucije, kjer bo velika postaja in središče vsega gorskega prometa. Od sv. Lucije naprej bo postaja Podmelec, Grahovo, Hudajžna, Podbrdo. — Tukaj zapusti železnica goriška tla in pojde na postajo Bohinjska Bistrica, Bohinska Bela, Gorje in Bled. Iz Bleda pojde proti Jesenici, kjer bo zadnja postaja. Potem se združi z dosedanjo državno železnico Ljubljana-Trbiž. Po »Svetilniku«.

Brzjavna poročila.

Cesar v Pragi.

PRAGA 13. (B.) Cesar se je danes ob 2. uri popoldne podal na ogled električne centrale v Holešovicah.

PRAGA 13. (B.) Ministerski predsednik dr. Körber je zapustil ob 10. uri Hradčín, da opravi različne obiske. Ob 11. uri je župan dr. Srb z obema podžupanoma obiskal ministra dr. pl. Hartela in dr. Rezeka.

PRAGA 13. (B.) Predpoludanski vsprejemi pred cesarjem so trajali do poludne. Ob 2. uri popoldne je prišel cesarjev obhod po mestu. Poleg njega sedel je v vozu namestnik Češke, grof Choudenhove. V drugih vozovih so sledili grof Paar, pl. Bolfras, pl. Körber, pl. Hartel in dr. Rezek. Cesar se je vozil najprej do občinske meje Bubenč, kjer so ga pod slavalokom pričakovali župan Kubik, z občinskimi svetovalci, uradničtvom, duhovništvom, šolsko mladino in množica ljudstva. Po dovršenih pozdravih in predstavljanju se je cesar vozil naprej k električni centrali v Holešovicah, kjer ga je vsprejel župan dr. Srb z obema podžupanoma in upravnim svetom centrale. Pozdravila sta cesarja župan dr. Srb in predsednik upravnega sveta profesor Peterlik. Cesar se je zahvalil za pozdrave in si ogledal na to dvorano strojev. Pred odhodom se je cesar podpisal še v spominsko knjigo in se odpeljal potem na ogled kanalizacijskega tunela. Tudi tam so ga slovesno vsprejeli in se je cesar podpisal v spominsko knjigo. Na obeh krajih ga je občinstvo o odhodu pozdravilo z gromovitimi slava-klici. Slednjič je cesar obiskal tudi Strakovo akademijo. Tukaj so ga vsprejeli najvišji deželni maršal knez Lobkovic, kardinal baron Skrbensky ter akademski kursorij s princem Alfreedom Windischgraetzom in podpredsednikom deželnega šolskega sveta. Po običajnih pozdravih in odzdravih ter raznih nagovorih cesarja na nekatere predstavljene mu osebnosti in gojence ogledal si je cesar razne dvorane in aulo, kjer so ga čakali zbrani gojenci, ki so zapeli cesarsko himno v češkem in nemškem jeziku. Cesar je vedno odzdravljaval deloma v češkem in deloma v nemškem jeziku. Tudi tukaj je cesar upisal svoje ime v spominsko knjigo ter sprejel letno poročilo. Pozneje je cesar obiskal še namestnikovo soprogo, grofice Coudenhove, in soprogo najvišjega deželnega maršala, prince Lobkovic, ter se povrnil na to v kraljevi grad Hradčín.

Ob 6. uri zvečer se je vršil v španjski

dvorani na Hradčínu dvorni obed, na kateri je bilo povabljenih več znamenitih osebnosti, med njimi vsi trije ministri, kardinal, deželni namestnik, najvišji deželni maršal, člani vi-sokega plemstva, gospodske zbornice, nekateri češki in nemški državni in deželni poslanci, rektorji visokih šol in drugi dostojanstveniki.

Ob 8. uri zvečer je bila v »Narodnem gledališču« slavnostna predstava. Ko se je cesar vozil v gledališče, ga je ogromna množica ljudstva burno pozdravljala. Predstave se je udeležilo nešteto odličnjakov. Pred pričetkom predstave je občinstvo v gledališču, na poziv gledališnega ravnatelja Šmoransa, zaklicalo trikratno slava, in istotako na zvršetku predstave. Igrali so drugo dejanje Vrhlickega šaloigre »Jedna noč na Karolovem kamnu« in so potem pevali zadnje dejanje Dvořakove opere »Rusalka«. Cesar je intendantu dr. Heroldu izrekel svoje zadovoljstvo. Ko je cesar zapuščal gledališče, prirejalo mu je občinstvo na ulicah burne ovacije. Hiše ulic, po katerih se je vozil, bile so krasno razsvetljene.

PRAGA 14. (B.) Ob krasnem vremenu se je vršilo danes predpoludne blagoslovljenje novega Fran-Josipovega mostu, sezidanega troškom nad jeden in pol milijona goldinarjev. Na slavnostnem prostoru se je zbralo veliko število slavnostnih gostov. Na ulicah je bilo nagromadenega neštevilno občinstva. Pred kraljevim šotorom so ministerski predsednik dr. Koerber, ministra dr. Hartel in dr. Rezek, namestnik grof Coudenhove in drugi dostojanstveniki ter župan dr. Srb s kolegijem mestnih zastopnikov čakali na prihod cesarja, ki je bil naznanjen z gromovitimi slava-klici. O prihodu cesarja je godba zasvirala cesarsko pesem. Pevsko društvo »Hlahol« je intoniralo slavnostni koral, na kar je kardinal-knezoadškof Skrbensky ob veliki asistenci izvršil blagoslovljenje mostu. Na to je župan dr. Srb nagovoril cesarja v češkem jeziku. Cesar je odgovoril češki in nemški, da je rad sledil povabilu na blagoslovljenje. S to monumentalno zgradbo da mestno zastopstvo ni le ustreglo živo čuteni potrebi mogočno razvijajočega se prometa, ampak je k mnogim lepotam mesta pridružil še jedno novo. Naj bi bil ta most mejnik v srečnem razvoju Prage. Viharni slava-klici so sledili tem cesarjevim besedam, kateremu je bilo na to predstavljenih več oseb, mej istimi tudi zgraditelj mostu.

Za tem je cesar, spremljan od sijajnega spremstva, stopil na most in si je ogledal istega. Tudi na drugem koncu mostu se je zbrala velika množica, ki je radostno pozdravljala monarha. Na povratni vožnji v Hradčín je bil cesar predmetom neprestanih ovacij. Ob 10. uri predpoludne je cesar v kraljevem gradu delil splošne avdijeneje.

Iz angleške zbornice.

LONDON 13. (B.) V spodnji zbornici je Gibson Bowle, govorec o delih za utrjenje Gibraltarja, rekel med drugim: »Čudne stvari so se godile v Maroku, ki utegnejo, ako se vojna v južni Afriki hitro ne zaključi, Anglijo prisiliti v to, da bo morala misliti na druge stvari nego na odposiljanje vojaštva v južno Afriko. Ako se ne bo hitro postopalo, bi mogel priti Gibraltar v nevarnost, da bo moral občutiti slabost države. Balfour je obzloval, da se pritegujejo v razpravo taka vprašanja, o katerih še ni končno določeno. Tu ne gre samo za vojaško vprašanje, ampak tudi za diplomatske pomisleke najdelikatnejše naravi.

Ustaja na Kitajskem.

ŠANGAJ 13. (B.) »North China Daily News« poroča iz kitajskega vira, da sta princ Čing in Li-hung-čang prejela cesarski edikt, ki pritrja vsem zahtevam vlasti. Podpisa mirovne pogodbe je pričakovati konec junija.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst
TRST
TOVARNA:
Via Tesa,
vogal
Via Limitanea
ZALOGA:
Piazza Rosario št. 2
(šolsko poslopje)
in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

PODJETJE ZIMOLO - TRST

Prvo podjetje
za pogrebne svečanosti
ustanovljeno leta 1876.

Pisarna: Corso 41 - Zaloge: ul. Istituto 15
Telefon št. 141 - Telefon št. 145

Sprejemajo se pogrebi v veliki gali in I., II., III. IV. razreda; prevzeli mrličev v tu- in inozemstvo; katafalki v cerkvah za pogrebne svečanosti.

Izvršajo pogrebe v popolno črni, v zlato-črni, srebrno-črni in zlato-modri barvi.

Velika zaloga kovinskih krst, navadnih in najbogatejših; krst iz trdega lesa s kovinskimi okraski; zloženo cinasto krsto ali brez nje; lesenih krst; belo in črno lakiranih; vence iz umetnih cvetlic v porcelanu ali biserih.

Prodaja na drobno in na debelo oblek iz atlasa, organit, umetnih cvetlic, napisov zlato-srebrnih in sploh vsakovrstnih pogrebnih predmetov.

Da izpodrinem ceneno bazarsko ali semenjsko blago, mi je ena bujčevih švicarskih tovarov za ure založila prodajanje teh-le ur in biserjev, **skoro zastoj** v svrhu reklame, da populariziram njene izdelke, dokler ne zmanjka zaloge.

Vsaki uri dodam kot darilo 1 futral od usnja in 1 novoz- najdeno žepno po- maufšovalno ogleda- lo v minijaturi.

Gld. 2-10 stane prava srebrna remontoir-žepna ura od niklja s francosko verižico in etvijem.

Gld. 4-20 stane prava srebrna remontoir-žepna ura posrebr. angl. verižico in etvijem.

Gld. 4-70 stane prava srebrna rem. ura za dame s posrebrneno agnelško verižico in etvijem.

Gld. 11. stane pristna 14. karatna rem. zlata žepna ura s krasno skatljivo od atlasa in elegantno verižico.

Vsaki uri priložim listek o 3-letni garanciji

Da se vsako lahko brez rizika prepriča o solidnosti blaga, sprejemem, kar bi ne ugajalo, tekem 8 dni nazaj ter povrnem denar franko.

— Slični oglasi so le ponarejanja. —

Posilja se proti povzetju ali pa po doposlani denarju.

E. HOLZER

dobavljač zveze c. kr. avstr. drž. uradnikov itd.

trojniška zaloga ur in zlahtnega kamenja en gros. KRAKOV, Stradom 18 (Avstrija).

Rogato ilustrirani ceniki ur in zlatne gratis in franko.

Angenti se iščejo.

Št. 721.

Služba vrtnarja

je z 10. avgustom t. l. v kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu za zasesti. Letna mezda znaša 840 kron, s prostim stanovanjem, prosto poletno zelenjavo, ter 10% od skupila za odprodane zelenjave in evetlie semen. Vrtnar mora biti popolnoma izurjen v zelenjadarstvu ter cvetličarstvu. Biti mora oženjen, to-da imeti ne sme otrok, kateri bi njegovo soprogo pri sodelovanju na vrtu ter prodaji zelenjave in evetlie na trgu v Novem mestu motili. Prošnje, opremljene s priporočili popolne zmožnosti, pošljejo naj isti- nito marljivi ter trezni prositelji do 10. ju- lija t. l. podpisane vodstvu.

Vodstvo kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

dné 10. junija 1901.

R. Dolenc.

Prošnje

za zadobljene demovinske pravice v Trstu, napravila z malimi troški zmožna oseba. Naslov pri „Edinosti“.

Konrad Jacopich

trgovec z jedilnim blagom v Trstu, Piazza Barriera priporoča svojo zalogo jestvin, kolo- nijalij, navadnega in najfinejšega olja, najfinejše te- stenine, nadalje moke, otrobov, žito, ovsu itd. po jako nizkih cenah. Razposilja naročeno blago tudi na de- želo na debelo in drobno. Ceniki franko.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih in vseh ženskih boleznih, kakor: ne- rednosti v perijodi, krvavenje, beli tok, neredna lega maternice itd., kakor sploh v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8. od 9-11 in od 2-4.

Predzadnji
teden.

Glavni dobitek v vrednosti

30.000 KRON

Srečke „Concordia“

po 1 krono.

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & Co.,
Mercurio Triestino, Ig. Neu-
mann, Henrik Schiffmann, Jo-
sip Zoldan.

Ženitna ponudba.

Radi pomanjkanja poznanja se želi mlad, lep mož, prijetne zunajnosti, omikan, trgovec in lastnik dol-ro evetoče trgovine v nekem glavnem mestu, tem potom seznaniti v svrhu ženitve: s pridno, omikano, dobrosrčno, domače vzgojeno, zalo gospico z doto. Sprejemajo se samo resne ponudbe z natančno napovedjo značaja starišev in bivališča. Hčerke trgovcev imajo prednost. Želi se znanje nemškega in slovenskega jezika, ter ve- selje priženiti se k tovarniškemu podjetju.

Cenjene ponudbe s fotografijo, ki se diskretno vrne, naj se pošiljajo v zapečatenem zavitku pod šifro: »Lep mož« na upravo »Edinosti« v Trst.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je za hribolazce, kolesarje in jezdece ne- obhodno potrebno.

Vdobja se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s cenikom ter seznamom zalag na celem svetu proti predplačilu 1 K 80 st.: Lekarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu (Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranje varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

Gostilna

Dominik Ravalico

TRST. — Ulica Ghega št. 7. — TRST.

Velik izbor vin vseh prvih vrst: vino Teran, Istrsko, Opolo, Vis, najfinejša vina v bu- teljkah, pivo prvega reda.

Domača kuhinja, jedi gotove vsako uro.

Sprejemajo se aboniranja na obed in večerjo, tudi se sprejemajo naročbe na dom s točno postrežbo.

Prodajalnica svečarne Zanchi

se je premestila z velikega trga v ulico Riborgo št. 27

kjer ima v zalogi velik izbor sveč, veli- kih sveč in torč od čebelnega voska, kakor tudi I, II. in III. vrste po nedosegljivih konkurenčnih cenah. — Zaloga stearinskih sveč in mila prvih tovarov po tovarniških cenah.

NB. Vkupnje se po zelo ugodnih cenah pristen vosek, voščine in stearin kakor tudi ostanki po- grebnih sveč.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ugodna prilika.

V ulici Nuova, nasproti lekarni Zanetti se nahaja velik izbor

NAOČNIKOV

v jeklu, niklu, zlatem aluminiju in srebru iz najslavnejših tovarov in pe- riskopičnimi lečami od 25 novč. više.

Naočniki so zdravniško predpisani.

Moderne loriinje vdelane v žel- vino kost, dalnogledi za kopno, za po morju in gledališče.

Termometri za mrzlico, baro- metri in povekševalne leče po ugod- nih cenah.

Sprejemajo se poprave.

Gostilna Fr. Valetič,
ulica Solitario št. 12.
Vedno sveže pivo po
24 nč. Okolčansko in
istrsko vino po 40 nč.

A. BUCHBINDER

Trst. — Via Riborgo 27. — Trst.

Zaloga mebljev, kovčkov, potnih torb po cenah, da se ni bati konku- rence.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 7. Od danes naprej se prodaje istrski teran po 32 novč., za na dom po 30 novč. liter. Rebula iz Brd po 32 novč. liter. Vinski očet po 12 novč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pri- pravljene. Pivo I. vrste po 20 novč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Operatèr kurjih očes,

(Kalistv van specializist Giordani, ima svoj ambulatorij. Via Stadion 3. I. ki je odprt od s predp. do 6 pop ob nedeljah in praznikih do 4. pop. Izvršuje odstra- nitev kurjih očes in zaraslih nohtov tudi v najbolj kompliciranih slučajih na poseben način in brez nikakoršnih bolečin. Cena za operacijo v ambulatoriju 1 krona, na domu 2 kroni.

Nova mlekarna

pristave v Kočah vdobja vsak dan sveže mleko, smetano in stočeno smetano. Ulica S. Giovanni št. 3 v Trstu.

Nova čevljarnica

„Alla Corsia Giulia“, Fran Benčiča v Trstu, ulica Giulia št. 3. Velika zaloga obuvala vsake vrste lastnega izdelka za moške, ženske in otroke. Blago, kakor: podplati, usnje in pripadki so iz najboljših tu- in inozemskih tovarov. Izvršuje točno vsako naročbo po meri in najnovejši modi. Vsaka poprava se do- gotovi v istem dnevu. Cene brez konkurence. Kože v vseh barvah.

Zaloga vsakovrstnega pohištva.

Anton Breščak

v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Veturini ima v zalogi v veliki izbori pohištvo vseh slogov za vsak stan od n. a. j. b. l. s. g. a. izdelka. V zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime in platno, razne tapecarije itd. Daje tudi na obroke.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRÉ in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi zalogi, analizovana in stavljen pod stalno kontrolo zavoda za kemično analiziranje, ovlaščene od c. kr. avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode in boteljke kontrolna in garancijska znamka št. 137. To določilo je izdalo visoko c. kr. notranje mini- sterstvo radi pregostega kvarjanja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo. Kdor si torej vkupi vino v moji zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovi, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dajati bolnikom in konvalescentom, ker analizijski zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki so čista in imajo vso potrebno vsebino, ki jo morajo imeti najfinejša vina.

C E N E:

Istrski teran	liter po 32 novč,
Vino iz Kastelov pri Splitu	34 "
Fino vino iz Visa	34 "
Vino Opollo	38 "
Belo vino iz Visa	40 "

Zahtevajte vselej jamstveno znamko.

Josip Tami

ulica Legna št. 6 (Dvorišče)

FILIJALKA

BANKE UNION

V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli,

kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter se brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 ⁶ / ₈ %	proti 5 dnevnim odpovedi
27 ³ / ₈ %	12 "
31 ¹ / ₈ %	4 mesečni "
31 ¹ / ₈ %	8 "
35 ¹ / ₈ %	1 letni "

Napoleone:

po 2 ⁶ / ₈ %	proti 20 dnevnim odpovedi
21 ¹ / ₈ %	40 "
25 ¹ / ₈ %	3 mesečni "
3 ⁶ / ₈ %	6 "

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 2 ziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2³/₄ % do vsakega zneska izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za več zneske treba avizo pred opoldanskim borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo kateri si bodi uradnih ur. Sprejema za svoje conto-currentiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne pa- pirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone prot primerni proviziji.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

— Kožnar in izdelovalec kap —

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovalne in kap za ci- vilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovalne in obleke za zimo z jamstvom proti molem in oguju.

Pozor „Secession“.

Kuhinjska posoda od sivega jema- liranega železa, prekaša vse druge enake izdelke na trpežnosti in vztrajnosti ter je zelo po ceni in brez konkurence. Za- loga popolne kuhinjske opreme. No- vost te vrste je patentovani stroj za kuhanje kave ali čaja, ki deluje sam od sebe, ne da bi bilo ga treba nad- zorovati. Izključno prodajo ima

Anton Amadeo

zaloga železja, kovin in kuhinjskih potrebščin

TRST — ulica Barriera vecchia 5 — TRST